

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

1. ČÍSLO / XXIX. ROČNÍK

14 Kč • 0,76 €

10. LEDNA 2021

Z obsahu:

Vytrvalá modlitba

Katecheze
papeže Františka
při generální audienci
11. listopadu 2020
- strana 2 -

Svatý Pavel Thébský

Libor Rösner
- strana 4 -

Z duchovního pokladu

Alice Lenczewske (34)
- strana 6 -

Raniero Cantalamessa:

Memento mori -
S pandemií přišel čas
znovu mluvit o smrti
- strana 7 -

Svatá Filoména -

trpělivá svatá
Maria Zboralská
- strana 8 -

Svatá, které Bůh

nic neodmítá
- strana 10 -

Rok sv. Josefa - odpustky

- strana 11 -

Kardinál Eijk:

Být kreativní menšinou
- strana 11 -

Hospodaření katolické

církve v ČR
- strana 12 -

Juan Fernández Navarrete (asi 1526-1579): Křest Páně

Svatý Pavel Thébský

Patřil mezi jedny z prvních poustevníků obývajících egyptskou poušť. Žil na ní neuvěřitelných 90 let! Jeho život byl jednou velkou rozjímavou modlitbou a askézí. Vztahovala se na něj Ježíšova slova o těch, kteří nejsou ze světa. Sv. Pavel Thébský se světa odřekl ve prospěch Boha a stal se opravdovým mužem Božím.

Pavlovým rodištěm byly před rokem 230 egyptské Théby. V patnácti letech pozbyl oba rodiče a po nich zdědil velký majetek. V tomto citlivém věku se tak před ním otevřely neutušené možnosti, stačilo se jen vrhnout do víru života. Dva faktory v tom však Pavlovi zabránily – jednak opravdová víra v Boha, kterou po rodičích rovněž zdědil a která mu nedovolila sejít na scestí, a jednak jeho chamtivý a zištný švagr. Ten ho u císaře Decia zhruba pět let poté udal jako tajného křesťana. Decius platil za jednoho z největších pronásledovatelů vyznavačů Krista vůbec, v případě odhalení některého z nich měl udavač zaručenu podstatnou část jeho majetku. Jako švagr by si pak Pavlův denunciant určitě mohl nárokovat ještě větší podíl.

Před zatčením a nepochybně i smrtí Pavla uchránila jeho sestra, které se podařilo odhalit manželovy pikle. Varovala bratra před rozsudkem nemilosrdné císařské moci, který mu hrozí. Pavel nemeškal a z Théb utekl.

Uchýlil se na poušť. Už jen tato skutečnost stojí za menší úvahu – měl možnosti i prostředky vzít si s sebou na útěk přinejmenším část svého nemalého jmění – on se namísto toho všeho vzdal a následoval Krista. Přesně naopak než bohatý mladík z evangelia, nad jehož lpěním na majetku si Spasitel smutně povzdychl.

Pavel si poušť nevybral proto, že by ji pokládal za vhodný azyl před případnými pronásledovateli. Daleko od těch, kteří se klanějí mamonu, se chtěl klanět Bohu a trávit s ním všechn svůj čas; daleko od lidské zášti chtěl setrvat v nejintimnějším vztahu s Věčnou Láskou; daleko od škol, v nichž nabyt solidní světské vzdělání, chtěl rozjímat jen a pouze o Jediném.

Po nějakém čase hledání si konečně našel kout, který mu pro zvolený způsob života vyhovoval: zastrčené místo chráněné skalami, s palmou rodící datle a s pramínkem vody. To mladému poustevníkovi stačilo k obživě. Legenda nadto praví, že mu

denně nosil havran v zobáku chléb. Takto žil několik následujících desetiletí, v nichž upevňoval svůj vztah k Hospodinu. K modlitbě mu sloužilo 300 kamínků, které používal podobně jako my dnes růženec – co kamínek, to modlitba.

Život ve spojení pouze s Bohem, stranou veškerého lidského pachtění a pomíjivých hodnot, život vyplněný modlitbou a askézí Pavla za ta desetiletí (na poušti pobyl více než 90 let!) vynesl do závratných výšin ducha, schopného odolávat pokušením a upínat se výhradně na Boha.

Možná by zemřel v zapomnění, kdyby jej jednoho dne léta Páně 341 nenavštívil jiný poustevník – sv. Antonín Veliký, jenž k němu přibyl na základě snu, v němž byl k této návštěvě vyzván. Pavel hosta pozval k sobě a dlouho spolu rozmlouvali. Když se pak měl Antonín k odchodu, požádal ho Pavel, aby ho pohřbil, až zemře, a dodal, že cítí, že se hodina jeho smrti přiblížila. Přiměl Antonína vrátit se a přinést plášť darovaný sv. Atanášem. V tom ho pak měl pochovat.

Antonín učinil přesně, jak ho o to Pavel prosil, avšak při návratu už našel jen Pavlovo vychladlé mrtvé tělo. Zabalil je tedy do Atanášova pláště a uložil do země. Podle další legendy mu v tom pomáhali dva lvi, kteří jsou stejně jako havran s chlebem v zobáku atributem sv. Pavla Thébského při jeho vyobrazování. Anto-

*Giuseppe de Ribera (1591-1652):
Svatý Pavel Thébský*

*Diego Velázquez (1599-1660):
Svatý Pavel Thébský
se svatým Antonínem Velikým*

nín sám si vzal Pavlův „oděv“ – z palmového listu vyrobenou suknicí. Do té se pak odíval během největších svátků. Rovněž palma se stala Pavlovým atributem, ač nebyl mučedníkem. Antonín se poté stal jedním z hlavních svědků o Pavlově životě.

Všechny tři motivy přijal do svého erbů taktéž řád paulínů, kteří sv. Pavla Thébského přijali jako svého patrona. Na velkého egyptského poustevníka z 3. až 4. století ostatně odkazuje i heslo řádu: „*Solus cum Deo solo*“, tj. „*Být sám jen s Bohem*.“ Stejně tak ctí jako svého patrona tohoto muže, jenž se vzdal všeho, aby mohl být jen a pouze s Bohem, pekaři a tkalci koberců. Asi nejznámějším místem spjatým s řádem paulínů je polská Čenstochová, v naší zemi působí otcové paulini ve farnosti Ostrava-Přívoz.

O osudech tohoto světce máme zprávy ze spisu sv. Jeronýma „*Vita Sancti Pauli*“ čili „*Život sv. Pavla*“. Autor v něm o rodákovi z Théb psal jako o muži, jenž „si zamiloval Boha“. Císař Justinián I. nechal na místě, kde sv. Pavel Thébský devět desetiletí žil, modlil se a rozjímal, postavit klášter s kostelem zasvěceným právě thébškému poustevníkovi. Jeho ostatky postupně měnily majitele, nakonec spocínuly v Benátkách. Ještě předtím získal Pavlova lebku císař Karel IV., jenž tuto drahocennou relikvii umístil na Karlštejně, odkud ji pro změnu Ludvík Jagellonský přenesl do Budína (dnešní Budapešti). Tam byla zničena Turky, kteří město pár let po bitvě u Moháče, jež proběhla roku 1526, obsadili.

Svatá, které Bůh nic neodmítá

Když po sedmi letech manželství a bezvýsledného léčení neplodnosti už hasla každá naděje, Bůh se nad námi slitoval. Postavil nám do cesty svatou Filoménu.

Pocházím z rodiny, kde bylo hodně dětí. Máma nás vychovala sama, protože otec od nás odešel, když jsem měla sedm let. Vždycky jsem chtěla založit rodinu, která se bude opírat o křesťanské hodnoty, proto když jsem ještě byla na lyceu, jsem se modlila ke svatému Josefovi za dobrého muže. A jednou, když jsem se starala o děti známých, jsem poznala svého budoucího muže. Byla to láska na první pohled. Svatý Josef mě nezklamal, navíc můj muž pocházel z farnosti svatého Josefa. Oba jsme už tehdy patřili do neokatechumenátních společenství, která nám v době zasnoubení velmi pomáhala k přijímání vyzrálých rozhodnutí a v růstu ve víře a ve vzájemné lásce k sobě skrze základy neokatechumenátní cesty: slova, liturgie, společenství.

Spolu s mužem jsme chtěli mít děti hned po svatbě. Žel, během prvních let manželství jsme se potýkali s problémem neplodnosti. Naše první dítě počaté čtyři měsíce po svatbě zemřelo v osmém týdnu těhotenství. Potom jsem ještě dvakrát otěhotněla, ale každé těhotenství skončilo předčasně. Hledali jsme pomoc u odborníků, čekalo nás mnoho vyšetření a konzultací. Bohužel, žádný expert nemohl najít příčiny našich problémů.

Zkouška víry

Bylo to jedno z nejtěžších období našeho života, plné frustrace, zoufalství i hněvu. Prožila jsem krizi víry a počátky deprese. Nechácala jsem, proč se to všechno děje. Mé srdce bylo plné nespokojenosti. Měla jsem spoustu otázek pro Boha. On ale mlčel a nechával mě luno neplodné...

Když teď na tu dobu vzpomínám, tak si myslím, že to byla pro mě zkouška víry, zážitek „temné noci“. Kdyby nebylo toho, že jsme s mužem byli tak velice angažová-

ni v životě neokatechumenátního společenství, byli bychom mohli úplně ztratit víru. Církev nás ale přes ty nejtěžší chvíle našeho života přenesla a my jsme v té zkoušce vytrvali, ačkoliv v jistou dobu jsme už Boha a svaté přestali prosit o pomoc a začali se smířovat s tím, že budeme bezdětné manželství. Učili jsme se žít tak, že „nám něco chybí“ – že nám chybí potomstvo, chybí odpovědi na naše otázky – a pokoušeli jsme se přijmout Boží vůli, jeho plán pro náš život. Uvažovali jsme také o adopci, ale náš známý nám poradil, abychom ještě ponechali místo pro působení Bohu, abychom

mu důvěřovali a zcela mu svěřili tu záležitost, bez jakéhokoliv „ale“.

Když po sedmi letech manželství a bezvýsledného léčení neplodnosti už všechna naděje hasla, Bůh se nad námi slitoval. Postavil nám do cesty svatou Filoménu – mj. patronku matek, dětí a šťastného narození.

Svatá Filoména

Od začátku mě uchvátil život svaté Filomény i to, že její rodiče také čekali tolik let na potomstvo.

Chopila jsem se tedy této svaté a začala jsem se k ní modlit spolu s mužem. Přiznávám, že po nějaké době „bezvýsledné“ modlitby jsem byla znechucena a obrázek svaté Filomény skončil v šuplíku. Tato skutečnost se mi pak propojila s příběhem mučednice: tak jako ona byla po mnoha staletích pro Církev nalezena v římských katakombách, tak se i teď dala najít v katakombách, jimiž byla moje zásuvka.

A stalo se to tak: O prázdninách jsme poznali řeholní sestru, která po vyslechnutí našeho příběhu slíbila, že se bude modlit ke svaté Filoméně – světici, „které Bůh nic neodmítá“. Tuto skutečnost

*Hanna Filoména,
dcera autorů svědectví*

jsme uznali jako znamení od Boha, že se máme vrátit k modlitbě k mučednici. Její obrázek se ze šuplíku dostal znovu na významné místo v našem domě. Rovněž jsme se rozhodli navštívit v Polsku jedinou farnost svaté Filomény (a její svatyni) v Gniechowicích.

Farnost svaté Filomény jsme navštívili 7. října, na svátek Matky Boží Růžencové. Místní farář nám ukázal kostel, pomodlil se za nás, pomazal nás olejem svaté Filomény a dovolil nám políbit relikvie světice. Toho dne bylo počato naše čtvrté dítě!

Těhotenství bylo od začátku rizikové. Během prvních měsíců jsem musela ležet, brát léky a být pod dohledem lékařky specializované na naprotechnologii. Po celou dobu těhotenství jsem se s mužem modlila na přímlyvu svaté Filomény, aby to dobře dopadlo. Na Den otců, 23. června, přišla na svět naše dceruška – Hanna Filoména. Bohu díky za ten veliký zázrak!

Bůh vybral nejvhodnější chvíli

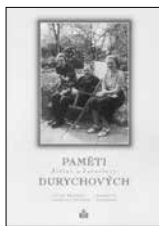
Teď vím, že všechno má svůj čas a že Bůh má pro nás lepší plán, než se nám zdá. Jsem si jistá, že se naše dceruška narodila v nejvhodnější chvíli našeho života. Pán Bůh nás vedl podle svých záměrů, posílal na naši cestu nádherné lidi, díky nimž se teď můžeme těšit z našeho děťátka. Stvořitel nám ukázal, že může udělat, co chce, a ve chvíli, kdy chce, a že pro něj neexistuje slovo „nemožné“. Využil našich pochybností i nejistého hledání a rozhodl se způsobit zázrak na přímlyvu svaté Filomény. To on vybral vhodnou chvíli, a ne my.

Díky našemu příběhu nás Bůh naučil, že je zapotřebí být trpělivým, že v životě nejsou události náhodné nebo zbytečné. I ty zdánlivě nejtěžší, zraňující, nechtěné posloužily k projevení se Boží slávy. Zažili jsme, že Bůh může dokonce i velmi hluboké utrpení a vzpouru změnit na upřímný pocit vděčnosti. On nikdy nespí ani nikdy nic neponechává náhodě, a co je nejvýznamnější, miluje každého bezmezně. Nám navíc daroval svatou Filoménu, která se stala neselhávající prostřednicí u něho.

Malgorzata a Piotr

*Z Miłujcie się! 4/2020 přeložila -vv-
(Redakčně upraveno)*

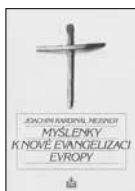
Z NABÍDKY NAŠICH KNIH

PAMĚTI JIŘINY A JAROSLAVY DURYCHOVÝCH
Jiřina Bártková-Durychová a Jaroslava Bálková-Durychová

Vzpomínky dcer známého a oblíbeného spisovatele MUDr. Jaroslava Durycha přibližují rodinné zázemí umělce. Černobílé fotografie.

Matice cyrilometodějská s. r. o. • Brož., A5, 94 stran, 128 Kč

MÝŠLENKY K NOVÉ EVANGELIZACI EVROPY

Joachim kardinál Meisner

Posláním křesťanů je přiblížit Krista druhým lidem – v tom vidí kardinál Meisner cestu k návratu Boha do života našeho kontinentu. Není třeba vymyslet stále nové způsoby, jak toho docílit, ale je důležité žít naplněno své křesťanství na každém místě a ve všech situacích.

Matice cyrilometodějská s. r. o. • Brož., A5, 96 stran, 65 Kč

OBEC A NÁBOŽENSTVÍ

Jan Koblížek

Tato práce si klade za cíl uvést do problematiky vztahu mezi politikou a náboženstvím na základě konfrontace Augustinova díla *O Boží obci* a disertační práce Hannah Arendtové *Koncept lásky u Augustina*. To, co nás zde zajímá, není opozice mezi náboženskou a občanskou mocí, ale filozofický problém týkající se vztahu mezi fenomenologickým a metafyzickým

aspektem lidské společnosti. Augustin zastává názor, že tyto dvě roviny jsou velice úzce provázány, a proto nelze opomíjet náboženství, přemýšlíme-li o veřejném životě člověka. Jde až tak daleko, že náboženství chápe jako základní konstitutivní prvek lidské obce. Proto se jeho veškerá politická nauka odehrává v protikladu mezi hledáním pravého Boha křesťanů a odmítnutím pohanských idolů. Arendtová se nám naopak snaží říci, že lidská obec nezná žádný průnik mezi fenomenologií a metafyzikou. Dokazuje nám, že neexistuje nic jiného než přítomný hmotný svět. Je pozornou čtenářkou Augustinova díla, ale také jeho kritikem. J. Koblížek se snaží z jedné strany kriticky zhodnotit pohled H. Arendtové a vymezit pole působnosti každého z autorů a z druhé strany nalézt jisté východisko v pochopení lidské obce jako vztahu mezi osobou a společenstvím.

Matice cyrilometodějská s. r. o. • Brož., A5, 160 stran, 178 Kč

SEDM ZÁSAD EKOLOGICKÉHO KOJENÍ - FREKVENČNÍ FAKTOR

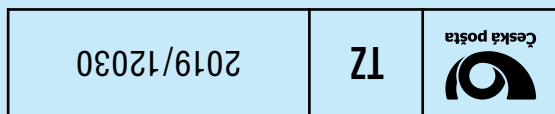
Sheila K. Kippleyová

Kniha vysvětluje, jak mohou matky kojit své děti způsobem, jehož přirozeným vedlejším účinkem je oddálení návratu plodnosti po porodu. Přestože tato kniha ukazuje na zdravotní a výživové výhody kojení, nechce dávat odborné rady týkající se zdraví, léčby nebo diety. Jednotlivci se zdravotním problémem nebo s dětmi se zdravotními problémy by měli hledat pomoc u kompetentních zdravotnických pracovníků.

Matice cyrilometodějská s. r. o. pro Ligu pár páru České republiky, o. s. • Brož., A5, 128 stran, 99 Kč

Zásilkový prodej (objednávání přes e-shop a telefonicky) z technických důvodů nebude fungovat od 19. prosince 2020 do 15. ledna 2021. Provoz (včetně přijímání telefonických objednávek) bude obnoven v pondělí 18. ledna 2021.

Objednávky knih - tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803
 Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz
 Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

Matice cyrilometodějská s. r. o.
 Dolní nám. 24
 779 00 Olomouc